

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

DOKAJ JASNI NAMIGI V GOVORIH GALLONIA IN BASSETTIIJA

KD skuša ustvariti pogoje za obnovitev levega centra

Komunisti odločno odklanjajo ozivljanje leve sredine in vsakršno polovično rešitev, kot so bile dosedanje - Zasedanje CK PSDI

RIM — KD si že odkrito priznava, da bi za povolilno obdobje pripravila alternativno rešitev večini demokratske enotnosti. Po- slanec Bassetti, ki je bil med zad- njim demokratskim kongresom eden od najbolj levičarsko usmerje- nih voditeljev KD, je včeraj med drugim dejal, da »če bo KPI vztra- jala pri svojih stališčih in če bodo volitvi potrdili zaupanje tradicio- nalnim demokratskim strankam, je zelo verjetno, da se bo KD odločila za koalicio z laičnimi strankami. Komunistična partija pa bo lahko iz opozicije dokazala stopnjo svoje demokratskosti, ker na Zahodu o- pozicija ne pomeni emarginacije, pač pa možnost tvornega politične- ga prispevka vodenju države. Giovanni Galloni je bil med vče- rajšnjo tiskovno konferenco sicer

VOJAKI BODO STRAŽILI JAVNE USTANOVE

Sindikati policijskih delavcev: sklep CIIS le zasilno mašilo

Vlada bi morala zaposliti civilno osebje in razbremeniti policijo administrativnega dela

RIM — Po sklepu medministrskega odbora za obveščanje in varnost, da bodo vojniki stražili morebitne tarče terorističnega nasilja, so se včeraj zasedli v Rimu in v nekaterih italijanskih mestih srečanja med prefekti, kvestorji in teritorialni- mi vojaškimi poveljniki, da bi pri- pravili operativni načrt za poseg vojske. Po poluradni podatkih o- bsebnega ministrstva bodo v ta namen uporabili od 50 do 100 tisoč vojakov, ki bodo stražili predvsem radarske in televizijske sežede, od- seke železniških prog, viaduktov.

Osem točk draginjske doklade

RIM — Državni statistični za- vod ISTAT je včeraj uradno sporočil, da je draginjska do- klada za trimesečje februar- marec-april poskočila za 8 točk. Gre za največji povisek v zad- nih letih, če izvajamo skok 8 točk v trimesečje november 78 - januar 79. Vsaka točka draginjske doklade velja 2.389 lir, zaradi česar bo vsak delav- cer imel v majski plači 19.112 lir več.

Poročilo državnega sta- tističnega zavoda je indeks pre- mišne lestvice narasel za 4,79 odstotka. Prvi znaki narašča- nja cen so bili opazni že fe- bruarja, ko so poskočile cene vseh proizvodov, marca pa se je ta težnja še zaostrija, tako da je draginjska doklada že ko- nec marca poskočila za osem točk. Še posebej so poskočile cene živil, ki so se februarja povisale za 1,8 odstotka, marca pa še za poltrdi odstotek, med- tem ko se, vsaj tako trdijo pri ISTAT, cene ustale.

V zadnjih štirih letih je dra- ginjska doklada narasla skup- no za 81 točk in sicer 9 točk leta 1975, 20 točk leta 76, 21 točk leta 77 in 20 točk leta 78. Letos, če se infla- cijska spirala ne bo nekoliko ustavila, se obeta rekordni skok, saj je januarja doklada posko- čila za 6 točk, sedaj pa za 8.

Kljub polemikam prejšnjega ted- na so bili odmevi v strankah u- stavnega KIIS dokaj umirjeni, zato pa so bile reakcije skrajne levice in radikalcev zelo zaskrblje- ne. Tako ciomessera kot predstavnika DP Milana je sklep nezadovoljen s po- nega, saj ob tem, da bo voj- ska zaradi neizpolnitosti dejansko prepuščena na milost in nemilost teroristov. Podobna je bila oče- na tudi socialistična Accameja, ki je dejal, da so se v Gornjem Poediju

SREDNJEAMERIŠKA TRAGEDIJA

Krvava represija generala Romera v Salvadorju po demonstracijah pred zasedeno stolno cerkvijo v glav- nem mestu. Medtem so revolucionarni gverilci prekinili zasedbo kostariškega veleposlaništva (ANSA-UPI)

PRVE REAKCIJE NA NAČELNI DOGOVOR SALT - 2

ZAHOD POZITIVNO OCENJUJE DOGOVOR O OMEJITVI STRATEŠKE OBOROŽITVE

Do sedaj mu nasprotuje le LR Kitajska in ameriški »jastrebi«, ki jih skuša ame- riški predsednik Carter prepričati - Sovjetsko-ameriški vrh bo baje na Dunaju, kjer bosta Carter in Brežnev načela tudi druga mednarodna vprašanja

WASHINGTON — Na delovnem kosilu z demokratskimi parlamen- tarcji je ameriški predsednik Car- ter zelo pohvalno ocenil dogovor med SZ in ZDA o omejitvi strateške oborožitve Salt-2, ki po njegovem v nobenem primeru ne zmanjšuje ameriškega vojaškega potenciala. Zato ta misel sama po sebi dokazuje, zakrbljenost Carterjeve adminis- tracije, ki se boji, da ne bo dosegla, ki se boji, da ne bo dosegla, ki se boji, da ne bo dosegla.

Včeraj so se namreč številne ameriške politične osebnosti ponov- no izrazila proti sporazumu, češ da bo koristil predvsem Kremlju, obenem pa okril udarno moč ame- riške vojske. Trenutno razpola- ga Carterjeva administracija v 100- članskem senatu le s podporo 45 senatorjev, 35 jih je »proti sporaz- umu, pri glasovanju bodo tako od- ločili preostali, ki se niso še iz- jasnili. V tem sporodu ne bo igra- la skoraj nobena vlože pripadnost demokratski ali republikanski stran-

POROČILO MEDNARODNE AGENCIJE ZA ENERGIJO

Prvi ukrepi za varčevanje z nafto

Ogljikovodiki naj bi v bodoče služili predvsem za petrokemijsko industrijo

PARIZ — Mednarodna agencija za energijo je včeraj v Parizu iz- javila, da bodo ZDA s Carterjevi- mi energetskimi ukrepi zmanjšale uvoz nafte za 1,5 milijona sodokov dnevno. To bodo dosegli s poveča- njem notranje proizvodnje, z upo- rabo tradicionalnih goriv namesto ogljikovodikov in z ustrezno varče- valno propagando.

Minulega marca je 19 članic me- dnarodne agencije za energijo skle- nilo, da bodo zmanjšale povpraševanje na mednarodnem naftnem tržišču za 2 milijona sodokov dnev- no, kar znaša 5 odstotkov vse po- rabo. V včerajšnjem poročilu je mednarodna agencija posredovala tudi prve ukrepe svojih članic. Za- hodna Nemčija ne bo spreminjala ravnotežja na tržišču, ker je pre- pričana, da bodo nedavne podra- žitve same po sebi omejile potroš- njo. Velika Britanija pa računa predvsem na svoja naftna ležišča v Severnem morju, obenem pa je pripravljena, da pošče alternativne vire energije in da prepreči raz- državljanje, naj varčujejo z energijo. Italija zaradi bližnjih po- litičnih volitev ni še sprejela kon- kretnih ukrepov. Dosedanje pobu- de so po mnenju agencije le tre- nutna mašila, obvezala pa se je, da bo v bodoče sprožila konkretne ukrepe varčevanja.

Japonska računa predvsem na zmanjšanje povpraševanja po naft- nih derivatih s prostovoljnimi var- čevanji in s izkajanjem alternativ- nih virov energije. Prav tako sku- pa zmanjšati porabo s prostovoljnimi varčevanji tudi Nizozemska. Švi- carska pa računa predvsem na po- višanje proizvodnje električne en- ergijske, ki jo bo zmanjšala povpraševanje s podražitvijo naftnih deri- vativov, obenem pa ima pripravljen tudi načrt racionaliziranja. Pristaviti je treba, da ima švicar že vrsto let posebne norme, ki obvezujejo državljanje, da imajo shranjene pre-

AGENT OLLANU PODLEGEL RANAM

RIM — Teroristični atentat na se- dež rimskega pokrajinskega odbo- ra KD je zahteval še eno žrtev. Včeraj popoldne je na oddelku za ozivljanje v bolnišnici San Giacomo umrl policijski agent Pierino Olla- nu, ki je bil hudo ranjen v spopadu s teroristi. Fantu, ki je bil že ves- teden v izredno kritičnem stanju, je včeraj odpovedalo tudi srce. Življenjska pot Pierina Ollanuja se ni veliko razlikovala od poti drugih mladih policistov, ki so v teh letih padli v boju s teroristi in s kriminalci. Mlademu fantu nepre- močno južnjaške družine je polici- ja predstavljala edini izhod iz vsa-

BIL JE EDEN NAJVEČJH UMETNIKOV NAŠE DOBE

UMRL JE KIPAR ANTUN AUGUSTINČIČ

Njegova največja mojstrovina je spomenik, ki so ga posta- vili ob 400-letnici hrvaško-slovenskega kmečkega punta

ZAGREB — Včeraj je umrl eden največjih umetnikov naše dobe, hr- vatski kipar Antun Augustinčič. Bil je član sveta federacije SFRJ, član Jugoslovanske akademije znanosti, slovit likovni pedagog in pomemben javni delavec. Pred dnevi, 4. t.m., je praznoval svoj 79. rojstni dan, k- čemur mu je čestital jugoslovanski predsednik republike Josip Broz - Tito. Čeprav se je vedelo, da je ve- liki mojster bolehen, je njegova smrt presenetila in marsikoga hudo pri- zadelo. Predsednica CK SKH Mil- ka Planinc je v svoji brzojavki Svetu federacije in Jugoslovanski akademiji znanosti med drugim re- kelo: »Skulpture in spomeniki širom naše domovine nas bodo trajno spo- minjali na ogromno delo tovariša Augustinčiča. Vzpojil je številne ge- neracije umetnikov, ki bodo na- daleval njegovo veliko in neprečni- ljivo delo, ki prica o resnični pove-

zavi umetnika z narodom, umetnika, ki je svoje plemenite lastnosti vgra- dil v svoja dela. Zato nas izguba velikega umetnika in človeka še bolj prizadene. Antun Augustinčič se je rodil 4. maja 1900 v Klanjcu v Hrvatskem Zagorju. Vpisal se je na zagrebško visoko šolo za umetnost, kjer je i- mel za profesorja tudi Ivana Me- štroviča. Nato je nadaljeval študij v Parizu, kjer je tudi prvič razsta- vjal, nakar je razstavljal tudi v Lon- donu.

V Zagrebu, v svoji domovini, je prav tako razstavljal že 1926. In nato 1928. V to dobo spada tudi nje- gov Spomenik padlim Smadincem, naslednje leto pa je napravil spome- nik Petru Kočiču. Istega leta soe- luje pri ustanavljanju napredne li- kovne grupe Zemlja, skupno s He- gedišcem.

Od tedaj se začne vrstiti njegova dela in nagrade ter priznanja. Ta- ko je 1930 napravil znani Spomenik padlim Nišljicem, torej tistim prebi- valcem Niša, ki so padli v prvi sve- totni vojni. Istega leta zmagaja na mednarodnem natečaju za veliki spomenik osvoboditeljem v Kato- vicih na Poljskem. Gre za veliko kom- pozicijo spomenika z osrednjo fi- guro konjenika, pravzaprav za spo- menik Pilsudskemu.

Leta 1936 so v Zenei pred poslo- plem Mednarodnega urada za celo postavili njegovo mogočno skulptu- ro Rudarja. V Zaječaru so istega leta postavili njegov Spomenik u- streljenim radikalcem, na zagreb- škem pokopališču pa čudoviti spome- nik Padlimu aviatorju. Kakor vidimo je bila njegova dejavnost že pred vojno zelo bogata in hkrati tudi politično obarvana. Zato je pov- sem naravno, da se je že leta 1941, vključil v narodno osvobodilno gi- banje. Kot aktiven organizator soe- deluje pri političnih in kulturnih ak- cijah na terenu, predvsem v Zagre- bu, jeseni 1943 pa zapusti mesto in se odpravi v partizane, postane član ZAVNOH in sodeluje na drugem za- sedanju AVNOJ na Jajcu, kjer pa izvolijo za podpredsednika.

V času NOB ustvarja čudovite grafike na temo NOB in sodeluje v raznih publikacijah, tudi tujih, se- veda dokler seže mrežo NOB med zaveznice. Spomladi 1944 odotuje Augustinčič v Viso in preko Egipta in Perzije dospe v Moskvo, kjer preživi prebilo leto dni. V tej do- bi nastane njegova velika skulptura »Reševanje ranjenega partizana«, ki jo je veliki mojster podaril Vse- slovenskemu odboru v Moskvi.

V začetku 1945 se Augustinčič vrača v domovino z nalogo, da pri Batini Skeli na Donavi postavi spo- menik Reči armadi. Po dveh letih dela so velikiški spomenik po- stavili prav na kraju, kjer so eno- te jugoslovanske NOV in enote Re- če armade »forširale« Donavo. Gre za spomenik, ki je 35 m visok in grajen iz dalmatinskega kamna ter z 8 metrov visoko bronasto Zma- go na vrhu. Ob vzhodu je pa več bronastih gijur in reliefov.

Po vrnitvi v domovino je Augustin- čič napravil izredno veliko spome- nikov. Med drugim tudi spomenik mar- šalu Titu, ki stoji v Titovem rojst- nev kraju, na dvorišču rojstne hi- še, isti kip v mnogo večji dimen- ziji pa stoji na velikem trgu sre- di Velenja.

V to dobo spada tudi njegov Spo- menik Krajincem, ki so ga po- stavili v Banjaluki in tudi njegov veliki Konjenik, ki ga je Jugosla- vija poklonila OZN in ki ga so posta- vili sredi New Yorka.

Velike skulpture, ki jih je napra- vil Antun Augustinčič, se nato vrsti- jo druga za drugo, vendar menimo, da je njegova največja mojstrovina spomenik, ki so ga v Donji Stubi- ci postavili ob 400-letnici velikega hrvaško-slovenskega kmečkega pun- ta prav na kraju, kjer sta se kme- čka vojska in vojska hrvaško - ma- darske vlaste spopadli v jeseni leta 1572. Gre za mogočno kompo- zicijo, v kateri je prikazan spopad, pa tudi žiljenjske razmere ted- njeva tlačana in pa žiljenjske cerk- vene in posvetne gosposke.

Antun Augustinčič je prav gotovo ime, ki bo ostalo v zgodovini hrva- ške in jugoslovanske likovnosti pa tudi evropske umetniške ustvarjal- nosti. (fre)

Obisk poljskega zunanjega ministra v Beogradu

BEOGRAD — Poljski zunanji mi- nister Emil Wojtaszek je včeraj pri- šel v Beograd na tri-dnevni uradni obisk. Z jugoslovanskim sekretar- jem za zunanje zadeve Vrhovcem se bo pogov- jal o enašni, medna- rodni politični, situaciji, državna- ka bosta pretrpela tudi bilateralne odnose med obema državama.

Kot poroča agencija Ansa, je Pola- vka nabrli tise država članica var- šavskega pakta, ki ira najknešnje skla z Jzoslavijo. Poljska in Ju- goslavija sodelujeta n: mnogih i- d- ročjih, posebno pločna pa je »ope- racija« v avtomobilski sektorju.

NA VČERAŠNJEM VOLILNEM ZBOROVANJU KPI NA TRGU GOLDONI

Sen. Jelka Gerbec zavrnila izkrivljena tolmačenja zahtev Slovencev v Italiji

«Niti en slovenski glas za melonarje!» - Cuffaro: Demokratična enotnost za reševanje problemov Trsta in države - Minister Pandolfi danes v Trstu
Jutri odprtje volilne kampanje PSI: govorili bodo Seghene, Volčič in Arfe

Po začetnem sorazmernem mrtvili postaja volilna kampanja v tem koncu tedna dokaj živahna. Danes bo imela prvi volilni shod Kršćanska demokracija, za katero bo v Avditoriju ob 18.30 govoril zakladnik minister Pandolfi, ki bo orisal triletni načrt za razvoj italijanskega gospodarstva. Jutri bo volilno kampanjo začela socialistična stranka. Na Trgu Goldoni ob 18. uri bodo govorili pokrajinski tajnik Augusto Seghene, slovenski kandidat za poslansko zbornico Alojz Volčič in član vsedravnega vodstva Gaetano Arfe, ki je tudi nosilec liste za evropske volitve. Naj omenimo, da bo jutri odprl volilno kampanjo tudi PDUP z dvema vsedravnima predstavnikoma: članico vsedravnega vodstva PDUP Lidio Menapace in članom vsedravnega tajništva MSL Giovanniem Cominellijem, ki bosta govorila ob 16. uri na Trgu Goldoni.

Volilna kronika včeršnjega dne pa beleži v prvi vrsti zborovanje KPI na Trgu Goldoni, na katerem s'a govorila posl. Antonino Cuffaro, član CK KPI, in sen. Jelka Gerbec. Slednja je v slovenskih poudarila pomen volitev 3. maja tudi za Slovence, saj bo moral novi parlament, ki bo izšel iz teh volitev, končno izdati in odobriti zakon o globalni zaščiti slovenske narodnosti skupnosti. O osnutku KPI za zaščito ter za gospodarski in kulturni razvoj Slovencev v Italiji je Jelka Gerbec poudarila, da ni v korist samo slovenske skupnosti, ampak vse italijanske demokracije. Gre za to, da se uresniči republiška ustava, da se odpravijo diskriminacije, predvsem pa, da se odpravi nedopustna delitev slovenske manjšine v tri dele, ker gre za nedolžno enoto. Preds'tavnica KPI je zavrnila kampanjo napadov, laži, žalitev, v kateri prednjačijo emeljonariji. Tombesi in fašisti. Ni res, je dejala, da zahtevamo dvojničnost, toda Slovenci morajo imeti možnost, da govorijo v materinskem in v slovenskem krogu, v cerkvi, ampak tudi v javnosti, v odnosu z oblastmi. To je demokratska pravica, ki jo je fašizem svoj čas odpravil, a je zdaj jamčena v ustavi.

Niti en Slovenec, je poudarila Jelka Gerbec, ne sme glasovati za «melonarje»: že na zadnjih volitvah so predstavniki LpT snubili slovenske volivce, češ da se bodo zavzeli za njihove pravice, takoj po volitvah pa so ubrali diametralno nasprotno pot in pokazali, da so nasprotniki Slovencev.

Tudi posl. Cuffaro je ostro polemiziral z Listo za Trst, ki s svojim ozkim gledanjem skuša zasenčiti velike probleme, ki so v središču te volilne kampanje. V tej zvezi je tudi zavrnil obtožbe na račun «strančarskega sistema» in torej enačenje med KD, ki je bila trideset let na oblasti, in KPI, ki je bila trideset let v opoziciji. Dejstvo pa je, da je delavski razred s svojimi boji dosegel važne rezultate, pa čeprav niso bili taki, kot bi si želeli, prav zaradi zaviralne vloge KD.

Posl. Cuffaro je tudi dejal, da je v zadnjih treh letih, kolikor je trajala zakonodajna doba, parlament mnogo razpravljal o Trstu in tudi mnogo storil, toda naletel je na dve hudi zapreki. Ti dve zapreki sta bili občinski odbor, ki ni ustrezal in ni znal izraziti resničnih potreb in želja Trsta, in rimska enobarna vlada, oziroma demokratski predstavniki s svojimi nesposobnostjo, s svojim izmikanjem pred odgovornostjo, tudi s svojim neznanjem (tu je Cuffaro minorede povedal, kako je minister Pedini nekoč govoril o tem, kako se bo Trščanom bolje godilo po skorajšnjem, ki so bili sklenjeni ev Osooppu). Neizpolnjevanje sprejetih obvez s strani demokristijanov je bil glavni vzrok, da so komunisti zapustili vladno večino. To nesposobnost je očitno se pokazalo tudi pri vprašanju zaščite slovenske manjšine. Tako je

Resnici na ljubo se ne zdijo zahteve motoriziranih redarjev ne neresljive, hodojo bili zavarovani pravice, zaradi česar večje nevarnosti na delu in lahko povzročijo invalidnost ali celo smrt. Ker vozijo z osebnimi vozilnimi dovoljenjem, želijo biti zavarovani proti njegove mu odvzemu, ki je lahko posledica prometne nesreče pri opravljanju polica. Ker imajo kdaj opraviti tudi z nasilnimi, predlagajo, naj bi vključili v opremo njihovih vozil tudi lišice in pendrek, ki naj bi jim služile v primeru skrajne nevarnosti. Popolnoma upravičeno zahtevajo, naj jim izplačajo nadurno delo, ki so ga opravili lani. Zakon sicer določa, da javni uslužbenci bi ne smeli opraviti več kot 150 nadur na leto, služba mestnih redarjev je pa taka, da jih mora opraviti več, tu je ker je njih delo omejeno. Če je občina že pristala na podobne zahteve smetarjev in oseb drugih posebnih služb, zakaj je odklekla plačilo opravljen «a dela» redarjem? S takim zadržanjem prevzema občinski odbor LpT odgovornost za poškodbe prometnih in izmer in da ponoven dokaz svoje uprave sponobnosti, kot ob pole. i in ob i pčienju smeti pred nekaj meseci.

Stavkovno gibanje je zajelo tudi osebe poldravnih ustanov, kot so uslužbenci socialnega skrbstva (IN

«Kazenska ekspedicija» bivšega poslanca

Za tiste, ki so vanjo neposredno vpleteni, je volilna kampanja težavna, utrudljiva stvar, ki človeka lahko fizično in duševno izčrpa. Očitno pa se najdejo tudi taki, ki se zročno izčrpajo že na samem začetku volilne kampanje. Samo tako si namreč lahko razlagamo izpad, katerega je bil včeraj jutraj protagonist bivši poslanec (sicer pa tudi bivši misovec in bivši dolgoletni vodja univerzitetnih veseljakov) Renzo De Vidovich. Vsa razburjen, ker je tržaški italijanski dnevnik objavil neko tiskovno poročilo njegove stranke v skrajni obliki, se je osebno podal v redakcijo «Piccola» in zahteval, naj mu povedo, kdo je bil predzrež, ki si je upal skrajšati komunikacijo. Ko mu tega niso hoteli povedati, je dal duška svoji jezi tako, da je s pestjo udaril v šipo na vratih redakcije in jo razbil, nato pa odšel direktno k odgovorniku, da bi bil dnevnik zaradi izkrivljenega poročanja.

To pa mu ni bilo še dovolj, in tako je sestavil drugo tiskovno poročilo, v katerem je opisal svojo «kazensko ekspedicijo», ne zavedajoč se, da pri tem sam sebe smeši.

Kaj bi pri tem še rekli? De Vidovich o sebi pravi, da ni več fašist, gotovo pa je, da so mu fašistične metode še vedno pri srcu...

takratni načelnik poslanske skupine KD Piccoli kot prvi podpisal dokument, s katerim so se vse demokratske stranke obvezale v korist globalne zaščite Slovencev, toda potem je KD spet začela z odlašanjem in celo obupala k življenju zloglasno teorijo o postopnosti, samo da ne bi izgubila glasov na desni.

Cuffaro je nato orisal predloge KPI za razvoj Trsta, ki ne more živeti samo na osnovi malobrojne prometa, ampak potrebuje mednarodno sodelovanje in industrije. Toda tudi za uresničitev teh načrtov je potrebna najširša demokratična enotnost. V ta namen pa je treba poraziti demokratsko aroganco, njeno odklanjanje sodelovanja z delavskim razredom. To pa je tudi glavno vprašanje, je zaključil Cuffaro, na katero morajo volitve 3. junija dati odgovor. (tm)

ZARADI BREZBRIZNOSTI MELONARSKE UPRAVE

MOTORIZIRANI MESTNI REDARJI PRISILJENI K «BELI» STAVKI

Službo opravljajo le peš - Preklicana stavka v poljavnih ustanovah - Solidarnost pokrajinskega vodstva PSI

Razvozlavanje prometnih klobčičev, ki je v našem mestu in na vsem področju okrog njega že tako sila težko rešljiv problem, sprico nadpovprečnega števila domaćih avtomobilov in prometa ob odprti meji, postaja v zadnjih dneh še težje rešljiva uganika. Še dva dni ni namreč opaziti na cestah motoriziranih mestnih redarjev, ki so bili pristljeni stopiti v neakosno «belo» stavko. Člani motorizirane a oddelka mestne policije (ki razpolaga z 22 motorji, 4 avtomobili in 2 dostavnimi vozili) opravljajo od včerajšnjim svojo službo le peš, kar zmanjšuje učinkovitost njihovega dela najmanj za polovico.

K temu jih je prisilila brezbriznost melonarskih upraviteljev, ki jih že več kot 6 mesecev vlečejo za nos z obljubami in zagotavljanji. Že v začetku lanskega novembra so namreč redarji postavili tržaški občinski upravni uradniki zahtev, zaradi česar večje nevarnosti na delu in lahko povzročijo invalidnost ali celo smrt. Ker vozijo z osebnimi vozilnimi dovoljenjem, želijo biti zavarovani proti njegove mu odvzemu, ki je lahko posledica prometne nesreče pri opravljanju polica. Ker imajo kdaj opraviti tudi z nasilnimi, predlagajo, naj bi vključili v opremo njihovih vozil tudi lišice in pendrek, ki naj bi jim služile v primeru skrajne nevarnosti. Popolnoma upravičeno zahtevajo, naj jim izplačajo nadurno delo, ki so ga opravili lani. Zakon sicer določa, da javni uslužbenci bi ne smeli opraviti več kot 150 nadur na leto, služba mestnih redarjev je pa taka, da jih mora opraviti več, tu je ker je njih delo omejeno. Če je občina že pristala na podobne zahteve smetarjev in oseb drugih posebnih služb, zakaj je odklekla plačilo opravljen «a dela» redarjem? S takim zadržanjem prevzema občinski odbor LpT odgovornost za poškodbe prometnih in izmer in da ponoven dokaz svoje uprave sponobnosti, kot ob pole. i in ob i pčienju smeti pred nekaj meseci.

Stavkovno gibanje je zajelo tudi osebe poldravnih ustanov, kot so uslužbenci socialnega skrbstva (IN

PS, INAIL in podobne skrbstvene ustanove). V zadnjem trenutku so sicer stanovski sindikati preklicali za danes napovedano vsedravnno stavko, ker je predsinotnim prišlo do zahtevnega srečanja z vodstvi omenjenih ustanov ob prisotnosti zastopnika vlade. V ponedeljek, torej in sredo se bodo zato nadaljevala pogajanja za obnovitev delovne pogodbe, če ne bodo dosegli sporazuma pa bodo delavci te stroke stavkali v petek, 17., in soboto, 18. t.m.

Za razliko od vseh drugih pokrajin v državi so bile pri nas benčinske črpalke včeraj odprte. Lastniki se sklicujejo na poseben položaj Trsta, ker naši avtomobilisti tankajo v glavnem v jugoslaviji, kjer je benčin cenejši. Ne izključujejo pa, da bodo stopili tudi oni v stavko, če ne bodo sprejeli zahtev kategorije po večjem deležu od prodaje.

Pokrajinski izvršni odbor PSI je ob stavkovnih gibanjih za obnovitev delovnih pogoov, v industriji, v javnih službah in storitvah izdal večeraj noto, v kateri izraža delavcem solidarnost in podporo.

V Veliko Britanijo samo s potnim listom ali osebno izkaznico

Tržaška kvestura obvešča, da potrdila za vstop v državo EGS, ki so jih izdale obine majšim od 15 let in ki jih je kvestura ovrednotila, niso veljavna za vstop v Veliko Britanijo. Edino veljavna dokumenta za vstop v Veliko Britanijo sta potni list in osebna izkaznica.

Smrt ženske v stanovanju

V sredo so v njenem stanovanju v Ul. S. Servola 4 našli mrtvo 62-letno upokojenko Enrico Vicic vd. Visintin. Smrt ženske je odkril njen 75-letni Enrico Ciardi iz Ul. S. Francesco 12, ki jo je prišel v sredo obiskat. Ker so bila vrata stanovanja zaprta in se ni nihče oglašil, je poklical agente tržaške policije, ki so odprli vrata in našli žensko mrtvo na postelji.

Zanimiv poskus obravnavanja šolskih problemov

Združenje staršev v Križu priredilo uspelo predavanje

Odprt pogovor o učnih navadah, samostojnosti otroka ter vlogi staršev pri vzgoji

Neposreden in odprt razgovor staršev in učiteljev s socialnimi delavkami in psihologinjami, ki delujejo v šolski stvarnosti, je morda najboljša oblika, da se skupno preučujejo in se tudi, kjer se da, rešujejo vprašanja, ki se dnevno pojavljajo pri vzgoji otroka doma in v šoli.

To je izkušnja, ki jo je uspelo uresničiti kriško združenje staršev, ki je pred časom priredilo dobro obiskano predavanje o vlogi psihopedaške službe na šoli, sinodi pa odprt razgovor o učnih navadah, samostojnosti otroka ter o vlogi matere in očeta pri vzgoji. Tema včerajšnjega razgovora je videti na prvi pogled zelo zapletena in morda preveč obširna. Na včerajšnji razpravi pa je prišlo jasno na dan, da so si obravnane teme med seboj tesno povezane in da jih je ločeno težko obravnavati.

Socialna delavka Sonja Baiss ter psihologinji Zdenka Trampuš in Slavka Milčič se niso poslužile tradicionalne metode predavanja, ampak sta svoja gledanja na ta vprašanja podala zelo sproščeno v nevezanem pogovoru, ki so ga prisotni starši stalno dopolnjevali z izkušnjami iz vsakdanjega življenja. Gre torej za zanimiv poskus razbitja tiste mentalitete, ki ne dovoljuje, da bi se starši neposredno vključili v šolske probleme in aktivno sodelovali z otroki in učitelji. Ne bomo se specifično spuščali v obravnavane teme sinočnjega razgovora, ker zahtevajo le-te gotovo globljo razpravo. Poudariti pa moramo važnost in koristnost poti, ki jo je ubralo kriško združenje staršev pri obravnavi te problematike, na katero gledamo vsi preveč skeptično, kot dokazuje tudi nezaupanje nekaterih staršev do delovanja psihopedaške službe na šoli. Poskusa, da se o tej problematiki vzgode in vlogi očeta in matere pri tem odprto pogovarjajo starši ter socialne delavke, ki delujejo na šoli, sta torej uspeša. Odpirata nam sedaj možnost razvoja te poti, ki naj bi v bodočnosti doprinesla, da bi vsi boljši spoznali stvarnost naših otrok in naše šole. (st)

Nov uspeh tovarne motorjev iz Boljunca

Boljunska tovarna Velikih motorjev je dosegla nov uspeh v delu mednarodni konkurenci, ki označuje svetovni trg ladijskih gradenj. Francoska ladjedelnica «CNIM» iz La Seyne pri Toulonu ji je namreč

NA POBUDO DEŽELNEGA ODBORNIŠTVA ZA ŠOLSTVO

Zanimiva konferenca na temo «Pravica do študija v F-JK»

Med drugimi sta govorila tudi Samo Pahor in Humbert Mamolo

«Pravica do študija v Furlaniji - Juljski krajini» je bila tema konference, ki jo je pred nekaj dnevi organiziralo deželno odbornišvo za šolstvo. Konference so se udeležili številni predstavniki šolskih in političnih oblasti, med katerimi sta bila tudi član vsedravnega šolskega sveta Samo Pahor in ravnatelj šole s celodnevniim poukom «F. Levstič» s Proseka Humbert Mamolo.

Uvodno poročilo je imel deželni odbor za šolstvo Diego Carpenedo, ki je podal izčrpan sliko o šolskih strukturah v naši deželi. Posebno poglavje svojega poročila je posvetil šolam s slovenskim učnim jezikom.

Samo Pahor je v uvodu poudaril, da bi morali vsaj v naši narodnostno

NOVOST V DELOVANJU NAŠIH AMATERSKIH ODROV

«Hotel sem šokirati ljudi!»

Pogovor z Markom Sosičem, avtorjem lepljenke o Bevkovem življenju in delu

Marko Sosič

Rock koncert za Črno goro

V tržaškem Avditoriju bo prihodnjo sredo, 16. maja, rock koncert, izkupiček katerega bodo organizatorji namenili za obnovo krajine v Črni gori, ki jih je prizadel potres. Na koncertu, ki se bo začel ob 20.30, bodo nastopili Tullio Palumbo, Matrice, Paperock i. i. Gil in Patrizia. Predprodaja vstopnic v knjigarni Utopia 3 v Ul. del Bosco.

Barkovljanski otroci za Črno goro

Kot vsako leto bodo tudi letos otroci barkovljanske vrtnice in osnovne šole imeli ob koncu šolskega leta zaključno prireditev, na kateri bodo pokazali staršem, kaj so se naučili v šoli. Letošnja prireditev bo v nedeljo, 13. maja, ob 16.30 v župnijski dvorani v Ul. Cerreto, v okvir prireditve pa spada tudi bogat srečeval ročnih del, ki so jih izdelali naši malčki med šolskim letom. Učitelji, vzgojitelji in otroci so se domenili, da bodo izkupiček srečevala namenili otrokom s področja Črne gore, ki jih je pred nedavnim prizdel uničujoč potres, da bi tako izkazali svojo solidarnost.

Svoja ročna dela bo za srečeval prišpevalo tudi 14 otrok barkovljanske vrtnice, ki jih vidimo na sliki z vzgojiteljicama Vilmo Čej in Marino Brečelj. Pri svojem delu so se najmlajši res izkazali, saj so s svojimi še majhnimi in neveščimi rokami izdelali prav lepe postavke za kozarce, namizne kosarice za kruh, pisane vase, raznobarne tulce za svinčnike in peresa in še mnogo drugih uporabnih predmetov. S sadovi svojega dela bodo tudi oni prispevali za Črno goro.

Govornik je nato nakazal nekaj možnih rešitev, s katerimi bi lahko premostili nastale težave. En izmed takih bi bilo štipendiranje slovenskih učencev videmske pokrajine, ki morajo v šolo v Gorico ali v Trst, če se hočejo šolati v materinem jeziku. Nadalje predlaga Pahor naj bi namenili posebne podpore privatnim šolam in tečajem, v katerih se poučuje v slovensčini in izrečno omenil Glasbeno matico kot primer take šole. Poleg tega bi morali dati posebno podporo posameznikom, združenjem in ustanovam, ki si prizadevajo za utrjevanje materinega jezika.

Poser Humberta Mamola je temeljito na izkušnjah, ki si jih je pridobil kot ravnatelj nižje srednje šole s celodnevniim poukom. Dejal je, da je uspeh kakršnekolik vzgojno - izobraževalne reforme odvisen od sposobnosti in priprave vzgojitelja. Pri tem je poudaril pomen univerze, iz katere bi morali izhajati pripravljeni in visoko kvalificirani šolski operaterji. Šola s celodnevniim poukom ima svoje specifičnosti, prav zaradi tega bi se morali šolski še bolj poglobiti v pouk in razredu, v komplementarne dejavnosti otrok, v individualni študiju, v problematiko prostega časa. Pri tem bi morali delovati po skupinah. Potem ko je omenil pomen, ki ga ima družina pri vzgoji otroka, je Mamolo opozoril na obstoj različnih etničnih skupin v naši deželi. Dejal je, da morajo državljani razumeti te razlike in prispevati k skupnemu družbenemu razvoju s sodelovanjem in priznavanjem pravic različnih narodnostnih skupin. Naša dolžnost je, da usmerimo mlade k razumevanju in sodelovanju.

● Vladni komisariat v Trstu sporoča, da bodo pisarni izpiti za na tečaj za zaposlovanje v 85 svetnikov v notranji civilni upravi v Rimu 24. in 25. maja ob 8. uri v športni palači

POMAGAJMO

ČRNI GORI!

TRAGEDIJA NA OBALNI CESTI POD KRIŽEM

Smrtna nesreča vespista na poti z dela proti domu

Za 46-letnega Silvana Tosetta iz Turjaka usodno trčenje v tovrnjak, ki je s stranske ceste zavozil na obalno

Obalna cesta je včeraj popoldne spet zahtevala človeško žrtev. Na odseku pod Križem se je v celnem trčenju vespice in tovrnjaka smrtno ponesrečil 46-letni Silvano Tosetto iz Turjaka, ki se je na vespi peljal z dela v tržaškem pristanišču proti domu.

Nesreča se je pripetila ob 17.30 na kraju, kjer se z obalne ceste odcepi cesta, ki prek Skandana popelje do Križa. Po tej cesti je iz Križa privozil tovrnjak fiat 625 tržaške registracije, ki ga je upravljal 23-letni Genaro Damato iz Ul. dei Narcisi 1. Damato je bil namenjen proti mestu in je zavozil na obalno cesto. Prav v tistem trenutku pa je privozila po obalni cesti v smeri proti Sleslanu vespica, na kateri se je peljal Tosetto. Trčenje je bilo neizbežno in zelo močno. Vespica se je zalepila v desno prednjo stran tovrnjaka. Tosetto je udaril v glavo v vetrobrn, nakar se je vrigo proti levi strani cestišča.

Preden je obležal na pločniku je še z glavo udaril ob rob kamnite cestne ograje.

Ponesrečenca so z rešilec Rdečega križa prepeljali kmalu nato v tržaško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje. Njegovo zdravstveno stanje je bilo brezupno in po desetih minutah je Tosetto izdihnil. Na kraj nesreče je prisnela izvidnica prometne policije, ki je pod vodstvom apunata Forze uvedla preiskavo o vzrokih nesreče.

Čega križa prepeljali kmalu nato v tržaško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje. Njegovo zdravstveno stanje je bilo brezupno in po desetih minutah je Tosetto izdihnil. Na kraj nesreče je prisnela izvidnica prometne policije, ki je pod vodstvom apunata Forze uvedla preiskavo o vzrokih nesreče.

Če je včeraj popoldne spet zahtevala človeško žrtev. Na odseku pod Križem se je v celnem trčenju vespice in tovrnjaka smrtno ponesrečil 46-letni Silvano Tosetto iz Turjaka, ki se je na vespi peljal z dela v tržaškem pristanišču proti domu.

Nesreča se je pripetila ob 17.30 na kraju, kjer se z obalne ceste odcepi cesta, ki prek Skandana popelje do Križa. Po tej cesti je iz Križa privozil tovrnjak fiat 625 tržaške registracije, ki ga je upravljal 23-letni Genaro Damato iz Ul. dei Narcisi 1. Damato je bil namenjen proti mestu in je zavozil na obalno cesto. Prav v tistem trenutku pa je privozila po obalni cesti v smeri proti Sleslanu vespica, na kateri se je peljal Tosetto. Trčenje je bilo neizbežno in zelo močno. Vespica se je zalepila v desno prednjo stran tovrnjaka. Tosetto je udaril v glavo v vetrobrn, nakar se je vrigo proti levi strani cestišča.

Preden je obležal na pločniku je še z glavo udaril ob rob kamnite cestne ograje.

Ponesrečenca so z rešilec Rdečega križa prepeljali kmalu nato v tržaško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje. Njegovo zdravstveno stanje je bilo brezupno in po desetih minutah je Tosetto izdihnil. Na kraj nesreče je prisnela izvidnica prometne policije, ki je pod vodstvom apunata Forze uvedla preiskavo o vzrokih nesreče.

Če je včeraj popoldne spet zahtevala človeško žrtev. Na odseku pod Križem se je v celnem trčenju vespice in tovrnjaka smrtno ponesrečil 46-letni Silvano Tosetto iz Turjaka, ki se je na vespi peljal z dela v tržaškem pristanišču proti domu.

Nesreča se je pripetila ob 17.30 na kraju, kjer se z obalne ceste odcepi cesta, ki prek Skandana popelje do Križa. Po tej cesti je iz Križa privozil tovrnjak fiat 625 tržaške registracije, ki ga je upravljal 23-letni Genaro Damato iz Ul. dei Narcisi 1. Damato je bil namenjen proti mestu in je zavozil na obalno cesto. Prav v tistem trenutku pa je privozila po obalni cesti v smeri proti Sleslanu vespica, na kateri se je peljal Tosetto. Trčenje je bilo neizbežno in zelo močno. Vespica se je zalepila v desno prednjo stran tovrnjaka. Tosetto je udaril v glavo v vetrobrn, nakar se je vrigo proti levi strani cestišča.

Preden je obležal na pločniku je še z glavo udaril ob rob kamnite cestne ograje.

rabil v lepljenki, je bila razgibana igra z reflektorji.

Marko Sosič je na Opčinah režiral že vrsto predstav, posnel je tudi film, ki pa še čaka na montažo. Po končanem šolanju na trgovskem tehničnem zavodu je odšel študirati filmsko režijo v Zagreb. Sedaj obiskuje drugi letnik Akademije.

Kako ti je prišla na misel ideja o lepljenki?

«Vedel sem, da moramo nekaj napraviti za Bevka, vedel sem tudi, da obstaja dobra dramatizacija «Cedemaca». Vendar ni imelo smisla spet postavljati Cedemaca na oder. Zato sem se odločil, da povzamem nekaj dogodkov iz Bevkovega življenja in nekaj odlomkov iz njegovih del ter da to nekako povežem. Z lepljenko sem hotel samo predstaviti, ne analizirati Bevka. Hotel sem le povedati nekaj besed o njem.

Ti je uspelo?

«Mogoče sem le pisatelja približal gledalcu. Ne morem pa biti zadovoljen s celotno izvedbo.

Zakaj?

«Ker vse ni bilo v redu in je bilo tudi nemogoče, da bi vse izpadlo tako, kot bi moralo. Za to predstavo nam je manjkalo še en mesec vaj. Moral bi se zredirasti igrice, popraviti dikcijo nekaterih nastopajočih in sedaj, ko sem si delo ogledal, bi tudi nekaj spremenil. Tekst dveh intelektualcev, ki kritizirata Bevkovo naturalizem in psihologizem, je na primer zgrešen in ga moramo spremeniti ali odpraviti. Zato mi je bilo žal, da se mi po predstavi pravilo, da je bilo lepo. Vem, da ni bilo vse v redu.

Nastopajoči menijo, da si pred predstavami zelo živčen in skoraj nemogoč, kar nanje negativno učinkuje.

«To je odvisno od razpoloženja, saj nisem vedno tako živčen kot pravijo. Med ponedeljkovo zadnjo predstavo sem bil na primer zelo umirjen.

Boste morda še kje igrali lepljenko?

«Morda v Boljuncu, a o tem ni še nič gotovega.

Po zadnji predstavi se vrneš na študij v Zagreb?

«Da, dokončati moram dokumentarni film o hoji, v ritmu glasbe. To delo zelo zanima profesorja, meni pa je povzročilo le preglednice. V celnem Zagrebu nisem našel primerne prostora, kjer bi lahko snemal hojo ljudi, zato sem moral z belo barvo preplekati kakih 30 metrov ograje v samem središču, da sem tako dobil primeren kontrast za črno-beli film.

V začetku si omenil apatičnost naše gledališke publike. Od kod izvira in kako bi se jo dalo premagati?

«Pri nas se je v zadnjih tridesetih letih zelo malo ali nič spremenilo. Naše Prešernove proslave na primer pokaže še vedno v znamenju cvetja in petja. Gledalec se ne veda tega ponavljanja in hodi v gledališče le zato, ker «mora» iti. Isto počenja naša mladina. Publika mora videti nekaj novega, nekaj kar bi privlačilo njeno pozornost.

V tej smeri delujejo avantgardna gledališča, ki prizadevajo gledalca z raznimi «šoki». Seveda šok ne more trajati dolgo. Gledališče mora biti intimno, komorno. Jaz sem za tak gledališče. Teater je zam. ritual, doživljajo, in zato si ne morem predstavljati listega, ki gre v gledališče zgolj iz navade in predsi v njem dve prijetni urici.

Ne vem tudi, zakaj ne vzpostavimo globljiš stikov z naprednimi italijanskimi kulturnimi krogi, predvsem z mladino. Od njih bi lahko mnogo pridobili. Na Opčinah smo poskusili vzpostaviti tak stik z jazzovskim koncertom, a kaj, ko si ga je ogledalo le nekaj 20 ljudi, večina Italijanov. Kje so bili našli? Na «Triestinišini»! (šč)

Pevci iz Trbovelj nastopili v Trebčah

Pretekli petek in soboto so gostovali pri nas t. z. zamejski pevke in pevci Delavskega prostnega društva Svoboda II iz Trbovelj, ki združuje redna prijateljske stike s PD Vesna iz Križa in s PD Primorec iz Trebelj ter je stalni član zborovske revije «Pesem ne pozna meja».

Oklet iz Trbovelj je v petek imel celovečerni koncert v trebeljskem ljudskem domu in je s svojim izvajanjem navdušil številno prisotno publiko, med nastopom je gostoval v imenu domačega PD Primorca pozdravila odbornica društva Mila na Padovan. Naslednji dan pa sta trboveljski oklet, kateremu se je pridružil še mešani pevski zbor, imela celovečerni koncert v Križu, kjer sta urvic gostovala pred več kot desetinami let, danes pa sta PD Vesna in PD Svoboda II poborjeni v bosta v kratkem vzpostavili sodelovanje tudi na ostalih poljih slovenskega in športnega delovanja. Trboveljski pevski zbor, ki ga vodi Stane Ponkar, je vbrano zapel več umetniških in borbenih pesmi, goste pa je v imenu prirediteljev pozdravil predsednik PD Vesna.

Prihodnje srečanje med našimi zbori in med zbori iz matične domovine pa bo v nedeljo, 27. maja, v Braniku, kjer bo tradicionalna revija «Pesem ne pozna meja» zamejskega bodo na prireditvi nastopili zbori iz Doberdoba, Križa ter iz Trebelj. (st)

Danes, 11. maja, ob 18. uri bo shod na sedežu Z21 v Ul. del Toro 12.

Ob izgubi Stefa Carlija izreka PD Primorec iz Trebelj najbližje sožalec svojem.

Udarniško delo v Hribenci

POSEG PREDSTAVNIKA SFRJ V MANILI

Nuditi večjo pomoč državam v razvoju

Branislav Ikončić je analiziral položaj v svetovnem gospodarstvu - Samo skupni napor vseh je jamstvo za boljšo prihodnost

MANILA — V nadaljevanju razprave na peti konferenci UNCTAD v filipinskem glavnem mestu, je večeraj spregovoril tudi vodja jugoslovanske delegacije, podpredsednik ZIS Branislav Ikončić. Dejal je, da je jugoslovanska stran globoko prepričana, da pomeni naslanjanje na skupne moči in preučevanje platforme, ki so jo usvojili v Arussi, konstruktiven pristop k reformi obstoječega mednarodnega gospodarskega sistema. Vendar graditev novega gospodarskega reda, je nadaljeval Ikončić, zahteva polno udeleževanje in sodelovanje vseh držav, ne glede na razlike v rliho-vih družbeno-ekonomskih sistemih. Sedanjim ekonomskim sistemom, je naglasil vodja jugoslovanske delegacije, stalno poglablja nemoč, ki jo povzroča neravnovesje, ki ga povzroča neravnovesje svetovne produkcije, ne pa tudi svetovne porabe, ki jih je treba poiskati v strukturnem prilagajevanju svetovne produkcije, na liniji ustvarjanja novega mednarodnega gospodarskega sistema.

V Rimu zajeta tolpa tihotapev mamil

RIM — Po dolgi preiskavi so na rimskem letališču Fiumicino odkrili spretno razvejano skupino tihotapev mamil, ki se jo po zaslugi službene razporeditve z lahko izogibala nadzorstvu finančne straže in policijskih agentov. Domneva se, da je skupina vtihovala v Italijo za milijardo lir mamil. Te je prinesla iz Tajlandije letalska stekardesa, z njo pa so sodelovali tihotapci, ki so imeli dostop do letal, sofer letalskega rešilnega avta in nameščenec pri tekočih transakcijah za prenos prtljage.

Rosalyn Carter pri papežu in Pertiniju

Rosalyn Carter, žena predsednika ZDA, ki je s hčerko Amy na obisku v Rimu, je večeraj dopoldne sprejel Janez Pavel II., popoldne pa predsednik republike Sandro Pertini. (Na sliki, telefoto ANSA, papež izroča Carterjevi osebna darila)

NAPETOST NE POPUŠČA

V Libanonu se nadaljujejo boji med Izraelci in pripadniki PLO

Pri obstreljevanju Tira neka ženska ob življenje - Kmalu začetek pogajanj med Egiptom in Izraelom za podelitev avtonomije Cisjordaniji in Gazi

BEJRUT — Na bližnjem vzhodu prizorišče je vladalo večeraj »zatišje«. Izraelske vojske niso počinile bombardiranj v Libanonu »samo« mesto Tir, oziroma njegovo predmestje Al Bač. Ob tej ponovni izraelski provokaciji je izgubila življenje neka ženska, medtem ko je bilo drugih pet oseb ranjenih. Gmota na škoda je ogromna, tudi v četrtih, kjer so kristjani »večinoma« vendar so na te predele mesta Izraelci vsakekor streljali pomotoma. Po poročilih palestinskih in progresivnih sil, pa naj bi izraelske vojske enote obstreljevale tudi palestinsko begunsko naselje Rashidieh, ki je južno od Tira.

Medtem je uradni glasnik izraelskega zunanjega ministrstva večeraj sporočil, da je izraelski vojaški generalni štab formirano protestiral pri vodstvu »modrih čet« OZN v Jeruzalem. Izraelska nota obsoja poganjanje za avtonomijo Palestincev v Cisjordaniji in Gazi. Ta pogajanja se bodo začela 25. t.m. v Beershebi in se nadaljevala v El Ašisu.

Saudska Arabija je bila še do pred kratkim med najbolj zmernimi arabskimi državami, kar naenkrat pa je postala skorajda najbolj bojovita. V odgovor na izraelske grožnje, da je Tel Aviv s svojimi topovi sposoben bombardirati notranjost Saudske Arabije, je saudski obrambni minister sulh Bin Abdulaziz izjavil, da »bomo mi odločili, kdaj se bo začela nova vojna in ne Begin. Izbrali bomo ustrezen čas za to bitko, seveda, če bodo vsi napori za mir v okviru odločitev arabskih konferenc brezuspešni« (mč)

ŠEST LET PO TRAGIČNI SMRTI ŠTUDENTA FRANCESCHIA

Policijski agenti pred porotniki

MILAN — Šest let so sodni organi potrebovali za odkritje krivice umora mladca »a milanskega študenta Roberta Franceschia, kateremu je med manifestacijami pred univerzo Bocconi, s 1 iz policije-vega samokretnega prekinil nit življenja. Po šestih, dolgi letih zapletene preiskave, obtožbo nenamerne- ga umora naprtli bivšemu agentu javne varnosti Gianniju Gallu in podčastniku Agatino Puglisiu, ki se morata tudi zagovarjati zaradi tlesnih poškodb delavcu Robertu Piacentiju, kateremu se je krogla zarila v pljuča. Delavca pa obtožujejo skupno s študentom Sergiom Cusaniem ne samo žalitve javnih organov in pusesti zažaljenih predmetov, temveč tudi povzročitve tlesnih poškodb policijskemu komisarju in trem agentom. Na zatožni klopi je tudi kap. Claudio Savarese, ki je skupaj s podčastnikom Puglisiem potvrdil zapisnik o za- pleni orožja policajev, iz katerega so streljali proti manifestantom.

Bivši agent Gallo, pred katerim se je v večernih urah 23. januarja 1973. leta razpela žalilna steklenica, se je pred sodniki zagovarjal, da se ne spominja ničesar razen, da se je znašel v bolnišnici. Ni znal obrazložiti, niti na vztrajna vprašanja odvetnikov zasebne stranke, ki zastopajo starša in sestro ubitega študenta, kdo je bil z njim in kaj se je dogajalo okoli njega. Iz njegovih ust sodeče prav gotovo ne bo »mog« izluščiti resnice.

Predstavitev kandidatov KPI v št. Lenartu

CEDAD — KPI je priredila v ponedeljek v št. Lenartu javno srečanje, na katerem so sodelovali tudi kandidati za parlament Colomba, kandidat za senat Contia in kandidata v evropski parlament Lizzero in Petricchio.

Govorniki so najprej predstavili splošne probleme in teme, ki karakterizirajo sedanjo politično in volilno debato v Italiji, nato pa podrobneje obravnavali probleme, ki se neposredno tičejo realnosti v Furlaniji, kot so obnova, osimski sporazum in deželni razvojni načrt. Kar zadeva Beneško Slovenijo so komunistični kandidati spomnili na velik doprinos KPI za zaščito slovenske narodnostne skupnosti in na glasili, da mora biti izhodiščna točka zaščite priznanje identitete slovenskega prebivalstva: ter njegovih aspiracij, ki bi le tako bo mogoče konkretno delovati za gospodarski in kulturni razvoj prebivalstva, ki živi ob meji.

Zamude in okornost, KD so povzročile tudi v videmski pokrajini tako situacijo, po kateri se je razvnela sovinitva... gonja in so bile dane pobude za protidemokratske manevre. KPI pa se enkrat potrjuje svojo politično linijo glede slovenscev in bo t.i. novem: parlamentu, novorojenemu zakoniti osnutek za globalno zaščito slovenske narodnosti ne »upnosti v Italiji in s tem skušala zagotoviti vsem državljanom enake pravice.

PARIZ — V francoskem glavnem mestu sta se večeraj začeli dve pomembni kulturni prireditvi oziroma manifestaciji. Gre za kongres psihonanalizir in za seminar o delu Pier Paola Pasolinija.

Snežni plaz na cesti Kluzje - Nevejsko sedlo

VIDEM — Po torkovem snežnem plazu, ki je prekinil vse promet na pokrajinski cesti Kluzje - Nevejsko sedlo, je večeraj zaradi dviga temperature zgrmel na isto mesto še večji plaz. Trinajst metrov visoka gmota je prekrila celih 200 m ceste in potegnila za seboj vod električne napeljave, zaradi česar so na Nevejskem sedlu že dva dni brez električne energije Delavci železnice SIP so nemudoma vzpostavili zasilne telefonske zveze.

PRVI »SRAMEŽLJIVI« POSKUSI

NOV DIALOG MED SZ IN KITAJSKO

Državi skušata odpraviti medsebojno napeost

PEKING — Med Sovjetsko zvezo in LR Kitajsko prihaja do novih nepričakovanih stikov, ki bi lahko postali temelj za zgladitev sporov med državama. 5. maja so namreč Kitajci izročili sovjetskemu veleposlaniku v Pekingu Iliji Sergejeviču Ščerbakovu odgovor na sovjetsko noto z dne 17. aprila, v kateri je Moskva zastavljala Kitajcem vprašanja o bolj konkretnem predlogu za obnovo sovjetsko-kitajskih »govorov. V odgovoru so pekinški voditelji pristali na globalne pogovore in že navajajo temeljne točke, bodočih pogajanj: sestave osnovnih in načelnih smernic medsebojnih odnosov, odprave ovir v prižakovanju normalizacije in razvoj trgovske, kulturne, znanstvene in tehnološke izmenjave.

DETROIT — Neznani »killers« je ubil s strelji iz samokresa znanega pevca modernega jaza Eddieja Jeffersona v trenutku, ko je ta stopil iz nočnega lokala. Po uboju je morilec zbežal z avtom, iz katerega je streljal. Policija je javila, da je priprla 41-letnega moškega, za katerega sumijo, da je morilec.

Pogumno dekle prijavilo posiljevalce

RIM — Tudi večeraj so štirje posiljevalci končali za rešetke in vse kaže, da bodo v zaporu sedeli precej časa. Obtoženi so namreč poleg posilstva tudi drugih prav tako bednih »podvigov«, kot je ugrabitev in nataganje k prostituciji 19-letnega dekleta. Njihova imena? To so Odoardo Moroni, Massimo Mosciatti, Giuseppe Bernardini in Salvatore Monturi. V zaporu pa so zaradi pri-ave Jenny Bardelli, ki se je opotumila in je večeraj posiljevalce in zlorisovalce prijavila policiji. Jenny je po rodu iz Firenc, v Rimu pa se je zaposlila šele pred mesecem in kot otroška varuhinja in, kot je sama povedala, je Bernardinija pr-iz srečala na rimski železniški postaji Termini. Bernardini jo je la-trat prislil, da mu je sledila v svo-je stanovanje, kjer jo je posilil, voneje pa jo še pretepal prijate-lem, ki so jo izposlilis kot prosti-tko v Ul. Aurelii. Na sliki (Tele-foto ANSA) Jenny Bardelli.

RIM — V razkošni vili v Rocca li Papa so agenti letalskega oddelka odkrili najbolj moderne naprave in stroje za ponarejanje do-cumentov, še posebno potne liste, rožne liste, osebne izkaznice in podobno. Policija je aretirala do-znevnega žilskega inženirja 54-letnega Carlosa Aurelia Gonzalesa Mojo in njegovo sestanovalko, prav-tako čilsko narodnosti, 33-letno Pa-ticio Jimenez.

MEDNARODNO SREČANJE PISATELJEV NA BLEDU

Literatura - most med narodi

Prvič prisotna tudi tričlanska delegacija kitajskih pisateljev

BLED — Druga dne 12. med-narodnega srečanja pisateljev na Bledu je bila na vrsti druga tema posvetovanja, tema o literaturi kot mostu med narodi. Omenjeno te-ma je začel Bogdan Pogačnik s prispevkom pod naslovom »Čr-v-na literatura - ne zgolj igra veli-kih«. Med drugim je dejal:

»Nekateri med nami se sicer sra-mezljivo izogibajo izraza literature malih narocov oziroma slehernega pojma, ki bi dal misliti na majhnost. Toda mislim, da izraz niti ni va-žen, da je bistveno jedro, toda če želi »govorimo« o pojnih, se mi zdi,

da gre prav za upor majhnih zoper velike. Nič koliko literarnih del, ki so velika po svoji resnični vrednosti, ne more priti v svetovni obtoč in do sveovnega imena samo zaradi te-ga, ker pisatelji izhajajo iz kro-ša tako imenovanih majhnih narocov. Ta majhnost pa ni samo po-sledica številčno majhnega prebivalstva, ki govori neki jezik, ampak gre za celotni proizvod družbeno, ekonomskega, političnega in celo vo-jajškega potenciala, ki danes pogo-juje ekspanzijo velikih jezikov in literatur prav tako, kot izvoz dru-gih njihovih idej, mode, načina živ-ljenja, tehnologije ali industrije. Ko sem se pred stockholmskim sreča-njem primerjal jugoslovanske pre-vode iz tujih literatur, sem ugoto-vil, da prevajamo približno 25-krat toliko tujih del, kot uspejo uvelja-viti v tujini naših literarnih del. To-da, ko sem pozneje konkretno na-lanski mednarodni konferenci PEN v Barceloni o tem govoril s kolegom iz Japonske, ki je zadrževal, da »so Japonci kljub temu, da Japonska danes imamo za industrijski dežel, v bistvu na področju jezika in li-terature prav tako majhni, v prav tako ali še bolj podrejenem položaju in pa se njihova odvisnost od tujega, »zlasti ameriškega, li-terarnega in jezikovnega sveta odra-ža celo v razmerju 1:100. Naše giba-nje na področju literature je torej v bistvu ne samo literarna manifesta-cija, ampak tudi že kako kulturno-politična. To potrjuje tudi dejstvo, da so z nami tu prisotni tudi za-ložniki in predstavniki družbenih u-stanov. Kot smo danes pričali, da se vse majhne države in dežele v raz-voju borijo za nov pravičnejši me-dnarodni ekonomski red v svetu, ta-ko tudi mi v tem okviru začena-mo boj za novo, pravičnejšo kitaj-sko literaturo.«

Za njim je spregovoril makedonski pisatelj Tome Momirović, ki je go-voril o relativni in absolutni vred-nosti literatur malih narocov.

Ker je tričlanska kitajska pisa-tajska delegacija prispevala na Bled šele večeraj popoldne, torej že po za-četku blejskega srečanja, so ji go-stitelji danes prepusili pozdravno besedo. Prvič torej sodelujejo kitaj-ski pisatelji na našem srečanju in zato je veljala vsa pozornost prav

na Bled. Nič koliko literarnih del, ki so velika po svoji resnični vrednosti, ne more priti v svetovni obtoč in do sveovnega imena samo zaradi te-ga, ker pisatelji izhajajo iz kro-ša tako imenovanih majhnih narocov. Ta majhnost pa ni samo po-sledica številčno majhnega prebivalstva, ki govori neki jezik, ampak gre za celotni proizvod družbeno, ekonomskega, političnega in celo vo-jajškega potenciala, ki danes pogo-juje ekspanzijo velikih jezikov in literatur prav tako, kot izvoz dru-gih njihovih idej, mode, načina živ-ljenja, tehnologije ali industrije. Ko sem se pred stockholmskim sreča-njem primerjal jugoslovanske pre-vode iz tujih literatur, sem ugoto-vil, da prevajamo približno 25-krat toliko tujih del, kot uspejo uvelja-viti v tujini naših literarnih del. To-da, ko sem pozneje konkretno na-lanski mednarodni konferenci PEN v Barceloni o tem govoril s kolegom iz Japonske, ki je zadrževal, da »so Japonci kljub temu, da Japonska danes imamo za industrijski dežel, v bistvu na področju jezika in li-terature prav tako majhni, v prav tako ali še bolj podrejenem položaju in pa se njihova odvisnost od tujega, »zlasti ameriškega, li-terarnega in jezikovnega sveta odra-ža celo v razmerju 1:100. Naše giba-nje na področju literature je torej v bistvu ne samo literarna manifesta-cija, ampak tudi že kako kulturno-politična. To potrjuje tudi dejstvo, da so z nami tu prisotni tudi za-ložniki in predstavniki družbenih u-stanov. Kot smo danes pričali, da se vse majhne države in dežele v raz-voju borijo za nov pravičnejši me-dnarodni ekonomski red v svetu, ta-ko tudi mi v tem okviru začena-mo boj za novo, pravičnejšo kitaj-sko literaturo.«

Tudi popoldne se je nadaljevala razprava o drugi temi. Med števil-nimi govorniki je zanimivo pred-aval o tej temi profesor skopske u-niverze Aleksander Spasov.

Zvečer so se udeleženci odpeljal na Blejski otok, kjer so jim gosti-telji priredili intimen literarni in glasbeni večer.

ZA ARETACIJO MAFIJCEV

Napol uspela akcija karabinjerskih oddelkov

REGGIO CALABRIA — Bliskovi-ta akcija karabinjerskih oddelkov, s katero so namenjavili zajeti vrsto mafijcev, ki so se zbrali na posve-to, verjetno zaradi organizacije ka-ke ugrabitve, ni obrodila sadov, ki so jih pričakovali. Karabinjerji so vedeli, da se bodo zbrali na težko prehoden predelu 1.000 m visokega hriba kakih 30 km od Reggio Cal-abrije mafiji, in ko se je posvet za-čel, so stisnili obroč. V njem sta ostala 26-letni Giuseppe Galliano in 36-letni Rocco Pignatelli, drugi, med katerimi je bil tudi Giuseppe Piro-nalli, brat znanega »bossa« Dona Moma, ki je pred kratkim umrl, pa so se razbežali po goščavi.

Galliano, ki je znan kot »killers«, je leta 1975 zbežal iz zopora, kjer je prestajal kazen na 22 let zopora.

RIM — V Castelgandolfo gredo h koncu dela za ureditev 12 m širo-kega in 25 m dolgega plavalnega bazena za papeža Janeza Pavla II.